

del mejor éxito, si él con la mayor oportunidad no las hubiese desbaratado, juró cien veces que jamás dejaría de decir *Domesticuná* á todo aquel que estornudará en su presencia.

Pero de lo que nunca pudo darse cuenta, por mucho que se devanaba los sesos, era, de cómo y despues de tantas y tan extrañas aventuras como le ocurrieron en los dos días que estuvo al servicio del enano, despertó precisamente en el caseron del camino de Guernica á Bermeo, en aquel caseron del que le vimos salir al comenzar esta verídica historia.

En efecto, que para él podia ser este un problema de muy complicada solucion; pero para ti, lector, que le has acompañado hasta este sitio, no lo será sin duda alguna. Bachi habia cogido aquel día una chispa de dos mil demonios, y su cerebro, preso de ella durante 48 horas, creia haber servido al enano misterioso.

JUAN E. DELMAS

AMA BIRJIÑA GURUTZEPEAN,

EDO

STABAT MATER-SOÑU-KANTA EUSKERAZ.

Negar isurtzen Gurutz-ondoan
Ama minduraz-betea
Zegoan larri, an ikusirik
Zinzillik bere Semea.

Bere anima garraši-inziriz
Tristura penen dardarak
Erdibi-zuben oso-ta-bizi
Miñ-gorriyaren ezpatak.

¡¡O zeñ tristea, minberatuba
Egon zan Ama dontsua,
Eman ziguna berea zuben
Seme bakar ta Jainkua!!

Bada zegoan Ama gañoa
Barruba miñez kiskaltzen,
Semearenak zitzaizkalarik
Begi aurrean azaltzen.

¿Zeñ da gizona, negar išurtzen
Berez egongo etzana,
Ikusi balu añ zori-gaitzez
Kristoren Ama laztana?

¿Nor ezda bada kupiratuko
Malkoz begiyak bustirik
Begiratzean Kristoren Ama
Bere Semeaz aiñ miñik?...

Ikusi zuben Jesus, erriyen
 Pekatu danaz zamatzen,¹
 Eta beregain millaka-miñantz
 Ta zigorrada zartatzen.²

Ikusi zuben Seme-gozoa
 Eriyotzaren mendean,
 Minbera-larriz bere Aitari
 Izpirituba-ustean.

Bai, ¡Ene Ama amorezkoa!
 Kupira-biziz-beterik,
 Negar egiten lagun nazazu
 Zure miñ oyek sentirik.

Lagun-nazazu nere biotza
 Jainko amorez erretzen,
 Kristoren asmo Jaungoikozkoak
 Atsegiñ andiz betetzen.

¡Ama Donea! Gurutziltzatu
 Zanaren miñantz zorrotzak
 Nigan-ezarri, josita gorde
 Ditzan neronen biotzak.

¡Zure Semea da ainbeste pena
 Nigatik artu zubena!
 Parti-itzatzu nerekiñ, Ama,
 Ni naiz merezi nubena.

Gurutztatuba gure amorez
 Dagon Jesus-en oñetan,
 Lagun³ negarrez-egoten, nere
 Biziko egun-danetan.

Gurutz-ondoan zutik zurekiñ
 Lagun egiten⁴ jartzea,
 Eta irautea ortse negarrez,
 Da nere borondatea.

¡Donzella goyen ta argidotarra!
 Ez izan neri, ez, latza;
 Lagun isurtzen zure ondoan
 Negar-ots samiñ garratza.

Lagun ikusten Kristo-k iltzean
 Nigatik zenbat daraman,
 Jakin dezadan bere antzera
 Nola miñ danak eraman.

Bere zauriaz ni zauriturik,
 Bere gurutzez josiya,
 Egiñ zuk, Ama, Bere odolez
 Ni agernadiñ garbiya.

Betiko-sutik libratu nadiñ
 Azken-egungo trantzean,
 Izan zaite zu gordetzallea,
 Birjiña nere aldean.

¡Kristo Jainkoa! mundu ontatik
 Irteteko naizala,
 Garai-sarira gora nazazu,
 Ama-bitarte dedala.

Eta gorputza ill ondorean,
 Nere anima gaiñoa,
 Zurekiñ eta Birjiñarekiñ
 Paradisura bijoa.

JOSÉ IGNACIO DE ARANA.

(1) Cargándose.—(2) Estallando.—(3) Lagun, lagundu, lagun-zadazu, Ayudame.—(4) Lagun egiten, Acompañando,